

І СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну	
Повна назва навчальної дисципліни	Педагогіка
Повна офіційна назва закладу вищої освіти	Сумський державний університет
Повна назва структурного підрозділу	Класичний фаховий коледж Сумського державного університету
Розробник(и)	Осадча М.В., викладач Класичного фахового коледжу Сумського державного університету
Рівень освіти	Фахова передвища освіта. НРК України – 5 рівень;
Семестр вивчення навчальної дисципліни	18 тижнів протягом 2-го семестру
Обсяг навчальної дисципліни	Обсяг навчальної дисципліни становить 5 кредитів ЄКСТ, 150 годин, з яких: 72 годин становить контактна робота з викладачем (48 годин лекцій, 24 години практичних занять), 78 годин становить самостійна робота
Мова(и) викладання	Українською мовою
2. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі	
Статус дисципліни	Обов'язкові навчальні дисципліни за спеціальністю циклу професійної підготовки
Передумови для вивчення дисципліни	Передумови відсутні
Додаткові умови	Без додаткових умов
Обмеження	Обмеження відсутні
3. Мета навчальної дисципліни	
Метою навчальної дисципліни є формування педагогічного мислення; оволодіння знаннями, уміннями й навичками психолого-педагогічного аналізу освітнього процесу; розуміння сутності педагогічної діяльності; розвиток психолого-педагогічної готовності вчитися впродовж життя.	
4. Зміст навчальної дисципліни	
Тема 1. Загальні основи педагогіки. Педагогіка як наука. Предмет і основні категорії педагогіки. Зв'язок педагогіки з іншими науками. Короткий екскурс в історії педагогіки. Виникнення організованих форм виховання. Головні завдання педагогіки на сучасному етапі. Система педагогічних наук. Педагогічні цінності. Методи науково-педагогічних досліджень. Поняття про методологію педагогіки і її рівні. Організація педагогічного дослідження. Система методів і методика педагогічного дослідження: педагогічне спостереження, бесіда, анкетування, експеримент, рейтинг, вивчення	

документації, аналіз результатів діяльності учня, метод соціометрії, психолого-педагогічне тестування, узагальнення незалежних характеристик тощо. Поняття про особистість, її розвиток і формування. Особа, індивід, особистість, індивідуальність. Головні чинники, які впливають на розвиток особистості: спадковість, середовище та виховання. Роль виховання як цілеспрямованої, регульованої діяльності. Спадковість у людському розвитку. Соціалізація і становлення особистості. Роль виховання у розвитку людини та формуванні її особистості. Вікові та індивідуальні особливості розвитку. Вікова періодизація. Особливості виховання учнів різних вікових груп. Урахування вікових та індивідуальних особливостей, освітніх потреб і можливостей учнів у навчально-виховному процесі. Виникнення й розвиток педагогічної професії. Завдання і функції педагогічного працівника. Основні види діяльності вчителя. Професійна культура та педагогічна майстерність сучасного учителя. Педагогічне спілкування.

Тема 2. Загальні основи теорії навчання (дидактика)

Виникнення і розвиток дидактики як складової педагогіки. Головні дидактичні категорії. Загальна теорія навчання і методика викладання окремих предметів основ наук. Основні дидактичні концепції та системи. Дидактичні закони та принципи. Сутність процесу навчання та його структура. Головні функції процесу навчання. Аналіз та характеристика основних компонентів процесу навчання. Взаємозв'язок викладання та учіння. Зміст освіти та його компоненти. Теорії формування змісту освіти. Удосконалення змісту освіти в сучасній школі. Нормативні документи, що відображають зміст освіти (навчальні плани, програми, підручники, посібники). Поняття про методи і прийоми навчання. Функції та критерії вибору методів навчання. Типологія та класифікація методів навчання. Характеристика основних груп методів організації навчання. Класифікація методів: за джерелом знань, за рівнем навчально-пізнавальної активності, за логікою передачі і сприймання інформації, за ступенем самостійності діяльності та ін.. Класифікація засобів навчання. Форми, системи організації навчання в історичному розвитку. Класно-урочна форма організації навчання в її історичному розвитку. Урок – основна форма організації навчання. Типологія уроків. Дидактична характеристика структурних елементів уроків різних типів. Підготовка вчителя до уроку. Суть і завдання контролю, оцінювання у навчально-виховному процесі. Головні принципи контролю знань. Види контролю. Перевірка та оцінювання результатів навчально-пізнавальної діяльності.

Тема 3. Загальні основи теорії виховання

Виховання як процес цілеспрямованого формування особистості. Структура виховного процесу, мета, завдання, зміст. Принципи, закономірності та рушійні сили процесу виховання. Критерії та рівні вихованості. Методи виховання: класифікація та характеристика. Умови оптимального вибору методів виховання. Поняття про колектив і процес його формування. Виховні функції учнівського колективу. Концепція виховання у колективі А. С. Макаренка. Закони життя колективу. Педагогічне керівництво процесом формування колективу. Особливості саморозвитку особистості в колективі. Класний керівник, функції, роль. Роль спілкування у житті людини. Особливості, функції, етапи, стилі, рівні педагогічного спілкування. Бар'єри у спілкуванні. Конфлікти. Умови, правила організації педагогічного спілкування педагога і учнів як рівноправних суб'єктів міжособистісної взаємодії.

Тема 4. Методичне забезпечення діяльності викладача

Сутність і структура поняття «якість освітнього процесу». Сучасні підходи до якості освіти. Вимоги до позакласної роботи та її організаційні форми. Зміст виховної роботи у позанавчальний час. Специфіка та обов'язки викладача. Особливості праці. Показники та компоненти якості освіти. Концептуальні засади управління якістю освіти.

5. Очікувані результати навчання навчальної дисципліни

Після успішного вивчення навчальної дисципліни здобувач освіти зможе:

РН 1.	Демонструвати академічні знання з освітньої галузі та володіння термінологічною базою, знати законодавчі вимоги щодо змісту повної загальної середньої освіти відповідного рівня та форм організації освітнього процесу
-------	---

РН2.	Уміти планувати освітній процес на основі освітньої програми закладу освіти і навчальних програм з урахуванням індивідуальних особливостей учнів, особливостей освітньої діяльності закладу освіти; моделювати навчальні заняття на основі компетентнісного, діяльнісного, особистісно зорієнтованого підходів
РН 3.	Використовувати різні методики та інструменти оцінювання та моніторингу результатів навчання учнів
РН 4	Володіти методиками формування та розвитку ціннісних ставлень в учнів до суспільства і держави, сім'ї та родини, природи, мистецтва і культури, праці, до себе (до свого фізичного, психічного, соціального «Я»), інших осіб.
РН 5	Знати способи організації та управління навчальною діяльністю учнів у ході навчального заняття; застосовувати різні види й форми навчально-пізнавальної діяльності учнів відповідно до їх дидактичних цілей і поставлених завдань; використовувати ефективні засоби для навчання, виховання і розвитку учнів у ході навчального заняття та позанавчальній діяльності

6. Роль навчальної дисципліни у досягненні програмних результатів

Програмні результати, досягнення яких забезпечує навчальна дисципліна:

ПРН 5	Аналізувати та застосовувати передовий досвід колег.
ПРН 6	Застосовувати базові знання з проведення досліджень проблем фізичної культури і спорту, підготовки та оформлення навчально-методичної праці.
ПРН 12	Аналізувати специфіку розвитку фізкультурно-спортивного руху на національному рівні.
ПРН 16	Визначати та здійснювати контроль функціонального, психоемоційного, фізичного станів організму людини до, під час та після занять фізичною культурою і спортом.
ПРН 18	Знати сутність принципів, методів, форм та організації процесу навчання і фізичного виховання людини.

7. Види навчальних занять та навчальної діяльності

7.1 Види навчальних занять

Тема 1. Загальні основи педагогіки

Л 1	Педагогіка в системі сучасного людинознавства. Основні педагогічні категорії: виховання, освіта, навчання.
ПР 1	Предмет і завдання сучасної педагогіки
Л 2	Загальний огляд історичного розвитку освіти за кордоном та в Україні.
ПР 2	Зарубіжний досвід у сфері освіти. Перспективні напрями реформування освіти
Л 3	Розвиток і формування особистості. Спадковість у людському розвитку. Вплив середовища на розвиток особистості.
Л 4	Розвиток і виховання. Діяльність як чинник розвитку особистості.
ПР 3	Розвиток, соціалізація і виховання особистості

Л 5	Сутність і специфіка педагогічної діяльності.
Л 6	Логіка і методи наукового дослідження у педагогіці.
Л 7	Поняття про методологію педагогіки і її рівні. Організація педагогічного дослідження.
Тема 2. Загальні основи теорії навчання (дидактика)	
Л 8	Дидактика як галузь педагогіки. Сутність процесу навчання.
Л 9	Педагогічні закони і закономірності.
ПР 4	Дидактика як педагогічна теорія навчання
Л 10	Процес навчання, його структура. Зміст освіти у сучасній школі
Л 11	Методи навчання у сучасній дидактиці
ПР 5	Проблема вибору та застосування методів навчання у педагогіці
Л 12	Поняття про форми організації навчання: історичний і сучасний аспект
ПР 6	Форми організації навчання у сучасній школі
Л 13	Дидактичні основи діагностики навчання
ПР 7	Контроль і оцінювання навчальних досягнень учнів
Тема 3. Загальні основи теорії виховання	
Л 14	Теоретичні основи процесу виховання
ПР 8	Сутність процесу виховання, його специфіка, компоненти і рушійні сили.
Л 15	Особливості організації виховного процесу. Основні етапи виховання. Самовиховання та перевиховання.
Л 16	Колектив і особистість: співвідношення та проблеми
ПР 9	Сутність, ознаки, функції та структура колективу
Л 17	Педагогічне спілкування у діяльності вчителя
ПР 10	Умови, правила та організація педагогічного спілкування
Л 18	Роль класного керівника у формуванні учнівської спільноти.
Л 19	Основні напрями виховання
ПР 11	Зміст виховання у зарубіжній школі
Л 20	Виховання свідомої дисципліни, почуття обов'язку та відповідальності
Тема 4. Методичне забезпечення діяльності викладача	
Л 21	Якість освіти, еволюція поняття і його сучасне трактування
Л 22	Діяльність викладача на занятті
ПР 12	Керівництво позакласною роботою в закладі загальної середньої освіти.

Л 23	Інформаційна база й показники якості освіти
Л 24	Система менеджменту якості освіти у вищому навчальному закладі
7.2 Види навчальної діяльності	
НД 1	Підготовка до лекції.
НД 2	Підготовка до обговорення та/або опитування.
НД 3	Аналіз власної навчальної діяльності (рефлексія) та/або тестування
НД 4	Виконання в LMS Moodle виду діяльності «Завдання»
8. Методи викладання, навчання	
Дисципліна передбачає навчання через:	
МН 1.	Акриматичні словесні методи: пояснення, розповідь, лекція, робота з електронним навчальним контентом.
МН 2.	Евристичні (запитальні) словесні методи: бесіда.
МН 3.	Пояснювально-спонукальний метод викладання і частково-пошуковий метод
МН 4.	Аналіз історій і ситуацій
МН 5.	Problem-Based Learning/ метод проблемного викладу
МН 6.	Flipped learning/ перевернуте навчання
МН 7.	Mobile Learning/ мобільне навчання
МН 8.	Blended-learning / змішане навчання
При подачі матеріалу використовуються акриматичні словесні методи: пояснення (через словесне тлумачення понять, явищ, слів, термінів), розповідь (образний, динамічний, емоційний виклад інформації про різні явища і події), лекція (надає здобувачам освіти теоретичну основу з теорії управління, що є основою для самостійного навчання), робота з електронним навчальним контентом (через самостійне опрацювання здобувачами освіти тексту, що дає їм змогу глибоко осмислити навчальний матеріал, закріпити його, виявити самостійність у навчанні). Лекції доповнюються семінарськими заняттями, які надають студентам можливість застосовувати теоретичні знання на практичних прикладах, у т.ч. з використанням евристичних (запитальних) словесних методів (діалогічний метод навчання, за якого викладач із допомогою поставлених питань спонукає здобувачів освіти відтворювати раніше набуті знання, робити самостійні висновки-узагальнення на основі засвоєного фактичного матеріалу). Опанування навчальної дисципліни також передбачає використання пояснювально-спонукального методу викладання і частково-пошукового методу учіння, коли викладач частину навчального матеріалу подає в готовому вигляді, іншу частину – через проблемні завдання, а здобувачі освіти засвоюють навчальний матеріал як за допомогою репродуктивного, так і творчого, дослідницького методу. Аналіз історій і ситуацій, коли викладач розповідає здобувачам освіти реальну чи вигадану історію, що є прикладом певного поняття чи теорії, а студенти висловлюють свої думки, оцінюють поведінку і дії, наслідки. PBL (Problem-Based Learning/метод проблемного викладу), при якому лекція стає схожою на діалог, викладання імітує дослідний процес (висуваються спочатку кілька ключових постулатів по темі лекції, виклад вибудовується за принципом самостійного аналізу і узагальнення студентами навчального матеріалу). F-learning (Flipped learning/перевернуте навчання), коли студенти поза	

аудиторією переглядають відповідні навчальні матеріали, що будуть розглядатися на наступному занятті, самостійно вивчають теоретичний матеріал, а в аудиторії здійснюють його обговорення, виконують практичні завдання, доступність та персоніфікація навчання забезпечується m-learning з використанням мобільних пристроїв. Навчання через blended-learning з використанням LMS MOODLE (<https://dl.kfk.sumdu.edu.ua/>), в межах якого студент здобуває знання як очно, так і самостійно онлайн.

9. Методи та критерії оцінювання

9.1. Критерії оцінювання

Контроль навчальної роботи студента і оцінювання здійснюються за 4-бальною (традиційною) шкалою:

Оцінка	Рівень	Визначення
5 (відмінно)	високий	мають глибокі міцні і системні знання з усього теоретичного курсу, можуть чітко сформулювати дефініції, використовуючи психолого-педагогічну термінологію, вільно володіють понятійним апаратом, знають основні проблеми навчальної дисципліни, її мету та завдання. Вміють застосовувати здобуті теоретичні знання у психологічній підготовці. Не допускають помилок в усній та писемній формах мовлення.
4 (добре)	достатній	мають міцні ґрунтовні знання, виконують практичну роботу без помилок, але можуть допустити неточності в формулюванні, незначні помилки в наведених психологічних прикладах діяльності.
3 (задовільно)	середній	знають основні теми курсу, мають уявлення про структуру психологічної підготовки, але їхні знання мають загальний характер, іноді не підкріплені прикладами. Замість чіткого термінологічного визначення пояснюють теоретичний матеріал на побутовому рівні. Мають прогалини в теоретичному курсі та практичних вміннях.
2 (незадовільно)	низький	мають фрагментарні знання з усього курсу. Не володіють термінологією, оскільки понятійний апарат не сформований. Не вміють викласти програмний матеріал. Мова невиразна, обмежена, бідна, словниковий запас не дає змогу оформити ідею. Практичні навички на рівні розпізнавання..

9.2 Методи поточного формативного оцінювання

За дисципліною передбачені наступні методи поточного формативного оцінювання: опитування студента на семінарському занятті та усні коментарі викладача за його результатами, настанови викладача в процесі підготовки до виконання практичних і тестових завдань, оцінювання поточного тестування.

9.3 Методи підсумкового сумативного оцінювання

Методи оцінювання:

М 1.	Опитування.
------	-------------

М 2.	Тестовий контроль.
М 3.	Практична перевірка.
М 4.	Метод самооцінки.
В особливих ситуаціях робота може бути виконана дистанційно в LMS Moodle в курсі, рекомендованому Радою з якості https://dl.kfk.sumdu.edu.ua/course/view.php?id=1173	
Форма підсумкового контролю: залік.	
10. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни	
10.1. Засоби навчання	
ЗН 1.	Мультимедіа
ЗН 2.	Програмне забезпечення (для підтримки дистанційного навчання, онлайн-опитування)
ЗН 3.	Графічні засоби: схеми, малюнки.
ЗН 4.	Сервіс для проведення відеоконференцій та онлайн-зустрічей: Google Meet.
10.2. Інформаційне та навчально- методичне забезпечення	
Основна література	1. Загальні основи педагогіки : навч. посіб. / Л.В. Задорожна-Княгицька І.Б. Тимофєєва - Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. - с.192 2. Красильник Ю. С., Корчова Г. Л., Руденко М. В. Педагогіка : навч. посіб. – Київ : КНУБА, 2020. – 152 с
Допоміжна література	1. Волкова Н. П. Педагогіка : посібник. Київ, 2012. 2. Зайченко І. В. Педагогіка : підручник. Київ, 2016. 3. Купенко О.В. Педагогічні проекти: навч. посіб. / О. В. Купенко. – 132 с. Суми : СумДУ, 2015 4. Мойсеюк Н. Є. Педагогіка : навч. посіб. Київ, 2007 5. Педагогіка: навч. посіб. / М. І. Пащенко, І. В. Красноштан. – 228 с. К. : ЦУЛ, 2014 6. Фіцула М. М. Педагогіка : навч. посіб. Київ, 2002.
Інформаційні ресурси в Інтернеті	1. Осадча М.В. Педагогіка: [дистанційний курс для здобувачів освіти на фаховому передвищому рівні освіти зі спеціальності 017 Фізкультура і спорт]. URL: https://dl.kfk.sumdu.edu.ua/course/view.php?id=1173 2. http://mon.gov.ua 3. https://pidruchniki.com/1878100834951/pedagogika/metodologiya_pedagogiki 4. http://studentam.net.ua/content/view/2233/97/

РОБОЧИЙ РЕГЛАМЕНТ контролю навчальної роботи студента і оцінювання

1. Структура навчальної дисципліни:

Загальний обсяг дисципліни	150 годин / 5,0 кредитів ЄКТС
Контактна робота з викладачем	72 годин / 36 занять
Самостійна робота здобувача освіти	78 години, що включає в себе опрацювання лекційного матеріалу, підготовку до семінарських занять, самостійне опрацювання окремих питань/тем навчальної дисципліни, підготовку та виконання завдань у вигляді огляду статті, підготовку до поточних та підсумкового контролів
Індивідуальне завдання	відсутнє

2. Контактна робота з викладачем:

Лекційні заняття	48 години / 24 занять
Семінарські заняття	24 годин / 12 занять
Консультації очно та/або дистанційно як в асинхронному, так і в синхронному режимах	згідно розкладу

3. Організація освітнього процесу:

Семестрів викладання	1
Семестр	2 /весняний

4. Шкала оцінювання з навчальної дисципліни: 5-бальна шкала

5. Види навчальної роботи здобувача освіти, які підлягають оцінюванню

Вид навчальної діяльності	Політика оцінювання
підготовка до лекції /опрацювання теоретичного матеріалу в LMS Moodle	опитування; письмова перевірка; моніторинг активності здобувача в LMS Moodle
підготовка до обговорення та/або опитування за темами семінарського заняття / тестування в LMS Moodle *	опитування; розгорнуту бесіду з вузлових питань, запропонованих студентам для підготовки вдома: проблемні питання, аналіз конкретних ситуацій, доказ версій, прогнозів; виступи з рефератами, доповідями; диспут у формі діалогу; активне доповнення основних доповідей; тестування рівня навчальних досягнень на освітній платформі Moodle*
виконання завдання на освітній платформі Moodle – огляд статті	практична перевірка: виконання здобувачем освіти в LMS Moodle виду діяльності «Завдання», завантаживши звіт про виконання у форматі .doc / «Вікі». Вид діяльності «Завдання» в LMS Moodle не має автоматичного оцінювання, викладач вручну виставляє оцінку, а також додає коментар, після прочитання відповіді здобувача освіти
тестування на освітній платформі Moodle	тестовий контроль: автоматичне діагностування результатів навчання в LMS Moodle
аналіз власної навчальної діяльності (рефлексія)	самооцінка

* – у разі відсутності здобувача освіти на семінарському занятті, у т.ч. у разі запровадження дистанційної форми навчання з урахуванням безпекової/епідемічної ситуації, необхідно виконати в LMS Moodle відповідний вид діяльності «Тест» / «Завдання».

6. Форма підсумкового контролю:

2/ весняний семестр	залік	вид діяльності «Тест» на освітній платформі Moodle – Підсумкове тестування, що містить як автоматизовані тести для контролю та самоконтролю навчальних досягнень здобувачів освіти, так і завдання, що потребують розгорнутої, творчої відповіді.	охоплює весь навчальний матеріал, вивчений протягом семестру
---------------------------	-------	---	--

7. Політика використання додаткових (заохочувальних) балів для підвищення рейтингу оцінки:

наявність рукописного конспекту	особисте рішення здобувача освіти у формуванні індивідуальної освітньої траєкторії
відвідування консультацій, у т.ч. з використанням онлайн-сервісів	
послідовність і своєчасність виконання видів навчальної роботи, передбачених програмою	
участь у конференціях, круглих столах, конкурсах та ін. заходах із початкової дисципліни/ спеціальності	за фактом; сертифікат(и) участі; збірник з опублікованими тезами; новини та події, що оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу освіти
підготовка до публікації і прийняття до друку наукових праць із навчальної дисципліни: статті у наукових виданнях під науковим керівництвом лектора	за фактом; опублікована стаття в електронному (URL посилання) або друкованому вигляді (скан-копія)
участь та/або призове місце у Всеукраїнській учнівській олімпіаді з базових навчальних предметів, Всеукраїнському конкурсі-захисті науково-дослідницьких робіт учнів – членів Національного центру «Мала академія наук України»	за фактом; сертифікат(и) участі; диплом

8. Комунікаційна політика:

Активованій акаунт для авторизованого доступу до освітньої платформи Moodle (асинхронний режим навчання). Доступ до Google Meet для організації онлайн-занять (синхронний режим навчання).

9. Політика щодо академічної доброчесності:

Академічна доброчесність здобувачів освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У разі порушення здобувачем освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

Політика щодо академічної доброчесності регламентується положенням «Положення про академічну доброчесність у ВСП «Класичний фаховий коледж СумДУ». URL: [https://kpt.sumdu.edu.ua/academic integrity u VSP KFK SumDU.pdf](https://kpt.sumdu.edu.ua/academic%20integrity%20u%20VSP%20KFK%20SumDU.pdf)

10. Політика щодо оскарження оцінювання:

Якщо здобувач освіти не згоден з оцінюванням його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку. Порядок оскарження процедури та результатів

проведення контрольних заходів врегульований п. 7.5 Положення про організацію освітнього процесу. URL:

11. Відвідування занять.

Для здобувачів профільної середньої освіти відвідування занять є обов'язковим. Поважні причини для неявки необхідно підтверджувати відповідними документами. Відсутність здобувача на заняттях передбачає самостійне опрацювання матеріалу та не звільняє здобувача від виконання завдань, а також тематичного/поточного та підсумкового контролю. За об'єктивних причин навчання може відбуватись в онлайн/змішаній формі за погодженням із завідувачем відділення.

12. Політика зарахування результатів неформальної освіти:

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, регламентується Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній освіті. URL: https://kpt.sumdu.edu.ua/non_formal_education.pdf